

TÜRK GERİATRİ DERNEĞİ

18-24 Mart ULUSAL YAŞLILARA SAYGI HAFTASI-2013

BASIN BİLDİRİSİ

www.turkgeriatri.org

***Yaşlılık dönemi “özel” bir dönemdir!
“Olağan olmayan” her türlü koşul
bu yaş grubunun sağlığını bozabilir!***

Dünyada ve ülkemizde, yaşlı nüfus yıllar geçtikçe sayıca artmaktadır. Dünyada 65 yaş ve üzeri nüfusun 2010 yılı için 524 milyon kişi olduğu belirtilirken 2050 yılında bu sayının 1,5 milyara çıkacağı tahmin edilmektedir. Ülkemizde, yaşlı nüfusun 2012 yılı Aralık ayı itibarıyla, toplam nüfusun %7,5'i olduğu bilinmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre; Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılında yaklaşık 82 milyon nüfuslu, yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki payının artık yüzde 10'lara ulaştığı, doğurganlık hızının yavaşladığı bir ülke olacağı ön görülmektedir. Doğuşta beklenen yaşam süresi, yeni doğmuş bir bireyin yaşamı boyunca belirli bir dönemdeki yaşa özel ölümlülük hızlarına maruz kalması durumunda yaşaması beklenen ortalama yıl sayısıdır. TÜİK tarafından Türkiye'nin 2045-2050 yılları için doğuşta beklenen yaşam süresi 78,5 yıl olarak tahmin edilmektedir.

Yaşam süresinin uzaması ve toplumda yaşlı nüfusun artması her ne kadar olumlu olarak değerlendirilse de, yaşlılık dönemine ilişkin düzenlemeler, hazırlıklar “tam” olmadığında diğer yaş grupları ile karşılaştırıldığında 65 yaş ve üzeri grubun olumsuzluklardan etkilenme olasılığının daha fazla olacağı bilinmektedir.

Yaşlılık dönemini özel kılan kimi durumlar aşağıda listelenmiştir:

1. Süregen hastalıklar sayıca daha fazla görülür. Birden fazla hastalık eş zamanlı olarak görülebilmektedir.
2. Süregen hastalıkların yaşamı ve yaşam kalitesini etkilemesi daha şiddetli olabilir.
3. Eş kaybı, yalnızlık, sosyal izolasyon öne çıkar. Aile yapılarında değişim olur.

4. Ekonomik koşullar olumsuzlaşır. Ekonomik olumsuzluklardan özellikle fiziksel olarak özürü ve yoksul koşullarda yaşayan yaşlıların daha fazla etkilendiği bilinmektedir.
5. Yaşlı ayrımcılığı bir sorun olarak görülebilir.
6. Sosyal koşulların olumsuzlaşması ile ilgili uyum sorunları yaşanabilir.
7. Sosyal hastalıklar da risk oluşturabilirler.

Yukarıda listede yer alan başlıklar yaşlılık döneminde özel olarak dikkate alınması gerekli durumlardır. Ekonomik krizlerin de içinde olduğu sosyo-ekonomik koşulların da gerilemesiyle, yaşlı bireyin toplum içindeki yerini koruma, var olan sorunlarla baş etme kapasitesinde de yetersizlikler görülebilir. Bu durum yaşam kalitesini de bozar. Yaşam kalitesi, sağlıklı olma halinin sürdürülebilmesi için önemli bir kavram olup yaşlıların toplumda bağımsız bireyler olarak var olmalarına katkı sağlar. Sağlığın önündeki her türlü engelin yaşam kalitesini artıracak önlemlerle aşılacağı bilinmektedir.

Bu doğrultuda öneriler aşağıdaki şekildedir:

1. Yaşlanmanın, yaşamın doğal bir süreci olduğu algısı geliştirilmelidir.
2. Sağlıklı yaşam davranışlarını doğumla başlayan süreçte, erken yaşlarda benimsemek ve uygulamak gerekir.
3. Yaşlılık döneminde bağımlılığı engellemek için çaba gösterilmelidir.
4. Yaşlıların yaşam kalitesi artırılmalı / geliştirilmelidir.

Bütün bu basamakların birbirini tamamlayan bir yaklaşımla sürdürülebilmesi için yaşlıları önceleyen politikaların uygulanmaya konması ve toplum kaynaklarının artırılması gerekmektedir.

Türk Geriatri Derneği Yönetim Kurulu
15.3.2013, Ankara